

HNILEC – OCHRANA PRED POVODŇAMI (obec: Mníšek nad Hnilcom)

Vplyv diela na životné prostredie

ZÁMER
(Z)

Objednávateľ: BMS Bojnanský spol. s.r.o., Bulharská 31, 949 01 Nitra

Miesto stavby: Mníšek nad Hnilcom

Zák. č. : 08/ 15
Arch. č. : 306
KOŠICE : september 2015

Vypracovali : Ing. Pavliková Zuzana, Ing. Kutný Jozef

Obsah

I.	Základné údaje o navrhovateľovi	4
I.1.	Názov	4
I.2.	Identifikačné číslo	4
I.3.	Sídlo	4
I.4.	Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje oprávneného zástupcu obstarávateľa	4
I.5.	Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje kontaktnej osoby, od ktorej možno dostať relevantné informácie o navrhovanej činnosti a miesto konzultácie	4
II.	Základné údaje o navrhovanej činnosti.....	4
II.1.	Názov stavby	4
II.2.	Účel	4
II.3.	Užívateľ	4
II.4.	Charakter navrhovanej činnosti.....	5
II.5.	Umiestnenie navrhovanej činnosti.....	5
II.6.	Prehľadná situácia umiestnenia navrhovanej činnosti.....	5
II.7.	Termín začatia a skončenia výstavby a prevádzky navrhovanej činnosti....	5
II.8.	Stručný popis technického a technologického riešenia	5
II.9.	Zdôvodnenie potreby navrhovanej činnosti v danej lokalite	6
II.10.	Celkové náklady stavby.....	6
II.11.	Dotknuté obce	6
II.12.	Samosprávny kraj.....	6
II.13.	Dotknuté orgány a organizácie.....	7
II.14.	Povoľujúci orgán	7
II.15.	Rezortný orgán.....	7
II.16.	Druh požadovaného povolenia navrhovanej činnosti podľa osobitných predpisov	7
II.17.	Vyjadrenie o predpokladaných vplyvoch navrhovanej činnosti presahujúce štátne hranice.....	7
III.	Základné informácie o súčasnom stave životného prostredia dotknutého územia	8
III.1.	Charakteristika prírodného prostredia vrátane chránených území.....	8
III.1.1.	Geomorfologické pomery.....	9
III.1.2.	Geologické pomery	9
III.1.3.	Klimatické pomery	10
III.1.4.	Pedologické pomery	11
III.1.5.	Flóra a fauna.....	11
III.1.6.	Chránené územia prírody	13
III.2.	Krajina, krajinný obraz, stabilita, ochrana, scenéria	13
III.2.1.	Štruktúra krajiny, krajinný obraz a scenérie	13
III.2.2.	Územný systém ekologickej stability.....	13
III.3.	Obyvateľstvo, jeho aktivita, infraštruktúra, kultúrno-historické hodnoty územia	14
III.3.1.	Počet a štruktúra obyvateľstva	14
III.3.2.	Aktivity obyvateľstva	16
III.3.3.	Infraštruktúra.....	17
III.3.4.	Kultúrno - historické hodnoty územia.....	17
III.4.	Súčasný stav kvality životného prostredia vrátane zdravia	17

IV. Základné údaje o predpokladaných vplyvoch navrhovanej činnosti na životné prostredie vrátane zdravia a o možnostiach opatrení na ich zmiernenie	18
IV.1. Požiadavky na vstupy – záber pôdy, surovinné a energetické zdroje, dopravná infraštruktúra, nároky na pracovné sily	18
IV.1.1. Záber pôdy	18
IV.1.2. Spotreba vody	18
IV.1.3. Požiadavky na energie	18
IV.1.4. Výrub stromov	18
IV.1.5. Dopravná infraštruktúra	18
IV.1.6. Pracovné sily	18
IV.2. Údaje o výstupoch (napr. zdroje znečistenia ovzdušia, odpadové vody, zdroje hluku, vibrácií, žiarenia, tepla a zápachu, iné očakávané vplyvy, napríklad vyvolané investície)	18
IV.2.1. Znečistenie ovzdušia	18
IV.2.2. Stav počas výstavby a prevádzky diela	19
IV.2.3. Odpadové vody	19
IV.3. Údaje o predpokladaných priamych a nepriamych vplyvoch na životné prostredie.....	19
IV.3.1. Vplyv na krajinu	19
IV.3.2. Vplyv na vodné pomery	19
IV.3.3. Vplyv na existujúce stavby	19
IV.4. Hodnotenie zdravotných rizík	19
IV.5. Údaje o predpokladaných územných vplyvoch navrhovanej činnosti na chránené územia, životné prostredie vrátane zdravia a o možnostiach opatrení na ich zmiernenie	20
IV.6. Posúdenie očakávaných vplyvov z hľadiska ich významnosti a časového pôsobenia.....	20
IV.7. Predpokladané vplyvy presahujúce štátne hranice	20
IV.8. Vyvolané súvislosti, ktoré môžu spôsobiť vplyvy s prihliadnutím na súčasný stav životného prostredia v dotknutom území (so zreteľom na druh, formu a stupeň existujúcej ochrany prírody, prírodných zdrojov, kultúrnych pamiatok) ...	20
IV.9. Ďalšie možné rizika spojené s realizáciou navrhovanej činnosti	20
IV.10. Opatrenia na zmiernenie nepriaznivých vplyvov jednotlivých variantov navrhovanej činnosti na životné prostredie.....	20
IV.11. Posúdenie očakávaného vývoja územia ak by sa navrhovaná činnosť nerealizovala	21
IV.12. Posúdenie súladu navrhovanej činnosti s platnou územnoplánovacou dokumentáciou	21
V. Porovnanie variantov navrhovanej činností a návrh optimalného variantu.....	21
VI. Výkresová príloha	22
VII. Doplnujúce informácie.....	22
VII.1. Zoznam textovej a grafickej dokumentácie, ktorá sa vypracovala pre zámer a zoznam hlavných použitých materiálov	22
VIII. Miesto a dátum vypracovania Zámeru	22
IX. Potvrdenie správnosti údajov	22
IX.1. Spracovateľ zámeru	22
IX.2. Potvrdenie správnosti údajov podpisom spracovateľa zámeru a podpisom a pečiatkou oprávneného zástupcu navrhovateľa	22

I. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O NAVRHOVATEĽOVI

I.1. Názov

BMS Bojnanský, s.r.o.

I.2. Identifikačné číslo

36546941

I.3. Sídlo

Bulharská 31
949 01 Nitra

I.4. Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje oprávneného zástupcu obstarávateľa

p. Šlachič Karol
Mníšek nad Hnilcom 055 64
t. č.: 0948 804 532

I.5. Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje kontaktnej osoby, od ktorej možno dostať relevantné informácie o navrhovanej činnosti a miesto konzultácie

Ing. Kutný Jozef
Kukučínova 23, 040 01 Košice
t. č.: 0905 983 267, e-mail: hpke@centrum.sk

II. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O NAVRHOVANEJ ČINNOSTI

II.1. Názov stavby

Hnilec – ochrana pred povodňami
(obec: Mníšek nad Hnilcom)

II.2. Účel

Protipovodňová ochrana obce Mníšek nad Hnilcom

Posúdenie vplyvu na životné prostredie predkladáme vo variantoch:

VARIANT 0:

Do koryta rieky Hnilec nebudú žiadne zásahy – súčasný stav.

VARIANT 1:

Koryto rieky Hnilec bude v dotknutom území vyčistené a ako protipovodňové opatrenie bude vybudovaná hrádza na Q100 – ročnú vodu. V hornom úseku bude v koryte toku vybudovaný odberný objekt.

II.3. Užívateľ

BMS Bojnanský, s.r.o.
Bulharská 31, 949 01 Nitra

II.4. Charakter navrhovanej činnosti

Ochrana záujmového územia pred povodňami, vybudovanie ochranej hrádze a odberného objektu na toku Hnilec.

Čísla parciel, na ktorých sa bude stavba realizovať:
1352, 1354-1356, 1450-1452, 1454, 1456, 1458, 1460, 1463, 1466, 1469, 1472, 1475, 1543, 1557, 1561, 1572, 1573, 1579, 1589, 1621, 1622, 1631, 1635, 1639, 1644, 1668, 1695, 1699, 1700, 1704, 1708, 1711, 2080, 2083, 2129, 2163, 2183, 2186, 2120/2, 2122/2

II.5. Umiestnenie navrhovanej činnosti

Kraj - Košický
Okres - Gelnica
Obec – Mníšek nad Hnilcom
Katastrálne územie: Mníšek nad Hnilcom

II.6. Prehľadná situácia umiestnenia navrhovanej činnosti

kapitola č. VI. Príloha č. 1, (mierka 1:50 000)

II.7. Termín začatia a skončenia výstavby a prevádzky navrhovanej činnosti

Predpokladané termíny: začiatok stavby: 04/2016
ukončenie stavby: 10/2016

II.8. Stručný popis technického a technologického riešenia

V obci Mníšek nad Hnilcom sa v budúcnosti plánuje vybudovať obchodno – relaxačné a športovo – oddychové centrum na pravom brehu toku Hnilec. Vzhľadom na budúce investície je potrebné toto územie chrániť pred povodňami. Ochrana navrhujeme na Q100 - ročný prietok tak, aby bol tento prietok neškodne a bezpečne prevedený korytom. To bude dosiahnuté:

- odstránením nánosov v koryte toku, ktoré zmenšujú prietokový profil,
- odstránením nevhodných porastov zo svahov koryta (prestarlé stromy a nadmerná podsada krovia),
- zvýšením brehových čiar vybudovaním bariéry – hrádza (múrik) + mobilné hradenie. Súčasťou stavebných prác je aj vybudovanie odberného objektu na hornom úseku toku, ktorým bude privádzaná voda do jazierka. Jazierko bude súčasťou obchodno – relaxačného a športovo – oddychového centra.

Technické riešenie prečistenia prietokového profilu toku Hnilec:

- odstránenie kríkov a prestarlých stromových porastov z brehov toku,
- odstránenie nánosov v dne toku.

Technické riešenie ochranej bariéry na pravom brehu toku:

- hrádza výšky cca 1,0 m podľa hladinového režimu,
- šírka koruny hrádze 2,0 m,
- sklony svahov hrádze 1:2,

- hrádza bude vybudovaná z vhodných zemín – hlín,
- hrádza bude zahumusovaná a zatrávnená,
- v mieste centra bude mobilné hradenie kvôli prístupu k toku,
- v mieste stiesnených pomerov bude betónový múrik z vhodného betónu,
- celková dĺžka bariéry (múrik + hrádza + mobilné hradenie): 1685 m
- začiatok hrádze je v rkm 24,75 rieky Hnilec.

Technické riešenie odberného objektu:

- odberný objekt tyrolského typu na dne toku z vhodného betónu,
- DN 600 odberného objektu a odvádzacieho potrubia.

II.9. Zdôvodnenie potreby navrhovanej činnosti v danej lokalite

Rieka Hnilec preteká intravilánom obce Mníšek nad Hnilcom. V danej lokalite Mníšek nad Hnilcom sa plánuje vybudovať obchodno – relaxačné a športovo – oddychové centrum. Pozemok, na ktorom sa budú práce realizovať sa nachádza nad betónovým mostom na pravom brehu toku Hnilec. Počas povodní dochádza k zatápaniu tohto územia, preto je potrebné toto územie chrániť pred povodňami vhodnými opatreniami. Ako protipovodňové opatrenia navrhujeme úsek toku vyčistiť od nánosov, ktoré sa nachádzajú na dne koryta toku a znižujú prietokový profil a zároveň navrhujeme vyčistiť aj brehy toku od prestarých stromov a kríkov. Toto prečistenie bude mať pozitívny vplyv na celkovú prietoknosť toku. Navrhujeme ochrannú hrázu na pravom brehu toku Hnilec od betónového mosta smerom hore proti prúdu. Hrázu navrhujeme vybudovať z vhodných zemín s korunou nad hladinou Q_{100} a s bezpečnostným prevýšením 0,3 m. V úseku pri relaxačnom centre bude vybudované mobilné hradenie o celkovej šírke 18 m, kvôli prístupu k rieke Hnilec. Na ľavom brehu navrhujeme ochranný betónový múrik. Súčasťou navrhovanej činnosti je aj vybudovanie odberného objektu v hornom úseku toku, kvôli privádzaniu vody do jazierka, ktoré bude súčasťou komplexu. Jazierko bude prietokné a voda bude odvádzaná späť do koryta toku Hnilec.

II.10. Celkové náklady stavby

Náklady na realizáciu jednotlivých stavieb - ODHAD	
SO 01 Prečistenie toku	35 000 €
SO 02 Ochranná hrádza, betónový múrik, mobilné hradenie	250 000 €
SO 03 Odberný objekt	25 000 €
SPOLU:	310 000 €

II.11. Dotknuté obce

Predmetnou stavbou je dotknutá obec Mníšek nad Hnilcom.

II. 12. Samosprávny kraj

Košický samosprávny kraj

II.13. Dotknuté orgány a organizácie

- Okresný úrad Košice, odbor opravných prostriedkov, referát pôdohospodárstva, Komenského 52, 041 26 Košice,
- *Orange Slovensko a.s., Metodova 8, 821 08 Bratislava,*
- Okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru v Spišskej Novej Vsi, Brezová 052 01 Spišská Nová Ves,
- Železnice Slovenskej republiky Bratislava, oblastné riaditeľstvo Košice, kasárenské nám. 11, 041 50 Košice,
- *Antik Telecom s.r.o., Čárskeho 10, 040 01 Košice,*
- Obec Mníšek nad Hnilcom, Mníšek nad Hnilcom 292, 055 64 Mníšek nad Hnilcom,
- Krajský pamiatkový úrad Košice, Hlavná 25, 040 01 Košice,
- Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Spišskej Novej Vsi, A. Mickiewicza 6, 052 20 Spišská Nová Ves,
- Slovenský vodohospodársky podnik, odštepny závod Košice, Ďumbierska 14, 041 59 Košice,
- SPP – Distribúcia, a.s., Mlynské nivy 44C, 821 05 Bratislava,
- Východoslovenská distribučná, a.s., Mlynská 31, 042 91 Košice,
- Okresný úrad Gelnica, odbor krízového riadenia, Hlavná 1, 056 01 Gelnica,
- Okresný úrad Gelnica, odbor starostlivosti o životné prostredie, Hlavná 1, 056 01 Gelnica,
- Okresný úrad Spišská Nová Ves, odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií, Štefánikovo nám. 5, 052 01 Spišská Nová Ves,
- Úrad Košického samosprávneho kraja, Námestie Maratónu mieru 1, 042 66 Košice,
- Ministerstvo životného prostredia SR, Nám. Ľ. Štúra, 812 35 Bratislava
- Banský úrad SR, Spišská Nová Ves, Markušovská 1 052 80 Spišská Nová Ves,
- Slovenský rybársky zväz, rada Žilina, A. Kmeťa 20, Žilina.

II.14. Povoľujúci orgán

Okresný úrad Gelnica, odbor starostlivosti o životné prostredie, Hlavná 1, 056 01 Gelnica.

II.15. Rezortný orgán

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky.

II.16. Druh požadovaného povolenia navrhovanej činnosti podľa osobitných predpisov

Povolenia v zmysle stavebného zákona (územné rozhodnutie, stavebné povolenie, kolaudačné rozhodnutie) a zákonov súvisiacich s konaním o týchto správnych rozhodnutiach.

II.17. Vyjadrenie o predpokladaných vplyvoch navrhovanej činnosti presahujúce štátne hranice

Vplyvy presahujúce štátne hranice nebudú žiadne, keďže v riečnej sieti nedôjde ku žiadnym podstatným zmenám, čo do prietokov a hladín vody v porovnaní s terajším stavom.

III. ZÁKLADNÉ INFORMÁCIE O SÚČASNOM STAVE ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA DOTKNUTÉHO ÚZEMIA

III.1. Charakteristika prírodného prostredia vrátane chránených území

Záujmové územie patrí do východnej časti Slovenského Rudohoria (Volovské vrchy), v údolí rieky Hnilec potoka Smolník (regionálne biokoridory). Podľa hydrologickej rajonizácie záujmová oblasť je súčasťou rajónu G-118 paleozikum Slovenského Rudohoria v povodí Hornádu. Klimaticky patrí do mierne teplej oblasti – povodie Hnilca a hrebeňové časti do chladnej oblasti. V juhovýchodnej časti katastra ako aj na severovýchod od zastavaného územia obce sa nachádzajú menšie chránené ložiskové územia. Katastrálne územie obce Mníšek nad Hnilcom (s výnimkou zastavaného územia obce) sa nachádza v Chránenom vtáčom území SKCHVU036 Volovské vrchy. Do juhovýchodnej časti katastra obce Mníšek nad Hnilcom zasahuje pásmo hygienickej ochrany vodných zdrojov 2. stupňa.

V katastrálnom území obce Mníšek nad Hnilcom sa nachádzajú tieto ochranné pásma a chránené územia:

Potok Hnilec – číslo povodia: 4 – 32 – 02,041

OCHRANNÉ PÁSMA:

- Pásmo hygienickej ochrany (PHO) vodných zdrojov II. stupňa zasahujúce JV časť katastra.
- Ochranné pásmo cesty II. triedy (II/546, II/549) – 25 m obojstranne od osi.
- Ochranné pásmo železnice (č.167) – 60 m obojstranne od osi.
- Ochranné pásma elektrických vedení vzdušných – 22 kV – 10 m od krajinného vodiča obojstranne – zachované vzdušné vedenia 22 kV budú opatrené zariadeniami na ochranu ornitofauny.
- Ochranné pásmo VTL plynovodu DN 200 PN 4,0 Mpa – 4 m obojstranne.
- Bezpečnostné pásmo VTL plynovodu DN 200 PN 4,0 Mpa – 20 m obojstranne.
- Ochranné pásmo navrhovaného hlavného kanalizačného zberača – 3 m obojstranne.
- Ochranné pásmo prívodného vodovodného potrubia – 3 m obojstranne.
- Ochranné pásmo odvodňovacích kanálov (5 m od brehovej čiary).
- Ochranné pásmo lesa (50 m).

CHRANENÉ ÚZEMIA:

- Evidované výhradné ložiská: 408 – Mníšek nad Hnilcom I. (druh nerastu: kremeň), 668 – Mníšek nad Hnilcom (druh nerastu: polymetalické rudy).
- Evidované staré banské diela.
- Chránené vtáčie územie Volovské vrchy SKCHVU 036 zasahujúce celé územie k.ú. obce Mníšek nad Hnilcom mimo zastavaného územia obce.
- Ochranné lesy –rozptýlene sa nachádzajú po celom k.ú. obce.
- Nadregionálny biokoridor NB/7 prechádza západnou časťou katastra.

- Regionálny biokoridor – alúvium rieky Hnilec prechádza južnou a strednou časťou katastra.
- Navrhované regionálne biokoridory – vrcholové polohy hornatiny až vysočiny (v severnej časti katastra) a alúvium Smilníckeho potoka (v južnej časti katastra).
- Mieste biokoridory – alúviá miestnych potokov a hrebeňové časti miestnych vyvýšení napájajúcich sa na nadregionálne a regionálne biokoridory.
- Mieste biocentrá – prameniská potokov, genofondovo významné plochy z hľadiska lesohospodárskeho ako aj všetky lemy lesov.

III.1.1. Geomorfologické pomery

Z geomorfologického hľadiska územie patrí do Alpsko-Himalájskej sústavy, podsústavy Karpaty, subprovincie Vnútorne Západné Karpaty, geomorfologickej oblasti Slovenské Rudohorie. Celý okres (okres Gelnica) spadá do celku Volovské vrchy, jeho severná a centrálna časť do podcelku Hnilecké vrchy, juhozápadná časť do podcelku Zlatý stôl a juhovýchodná časť do podcelku Kojšovská hoľa. Základy dnešného morfologického členenia územia boli dané v dobre neogénu až pleistocénu, kedy došlo k vyzdvihnutiu Volovských vrchov. Táto základná forma, vzniknutá germanotypnou tektonikou bola dotvorená a modelovaná eróziou riek a denudačnými procesmi. Priebeh riečnych tokov sa v hlavných rysoch prispôbil zlomovej tektonike. Celok Volovské vrchy má pomerne monotónny reliéf. Relatívne konštantná výška chrbtov poukazuje na existenciu starého zarovnaného reliéfu. Riečna sieť v dotknutom území je tvorená riekou Hornád a Hnilec, ktoré sú súčasťou starých tokov z doby existencie zarovnaného reliéfu. Obec Mníšek nad Hnilcom sa nachádza v nadmorskej výške 431 m n. m a jej rozloha je 39,44 km².

III.1.2. Geologické pomery

Z geologického hľadiska patria Volovské vrchy ako časť Slovenského Rudohoria k jadrovým pohoriam. Na stavbe Volovských vrchov sa podieľajú horniny prvohôr a druhohôr, prvotné horniny budujú podstatnú časť ich priestoru, zatiaľ čo druhohorné vystupujú iba na ich severnom a severovýchodnom okraji. V starších predkarbónových prvohorách vznikli mocné horninové komplexy, ktoré sa uložili na dne prehlbujúceho sa mora, ich celková hrúbka sa odhaduje na 2 - 3 km.

Majú veľmi rôznorodé druhy zloženie a charakter, ktorý nadobudli pri neskorších horotvorných pochodoch. Pri nich sa horninové komplexy vyzdvihli a presunuli často do veľkých vzdialeností, pričom usadeniny miestne pohybovým tlakom metamorfovali na zelené bridlice až granatické amfibolity. V celom priestore volovskej skupiny sa horniny starších prvohôr členia do troch súvrství, smerom od podložia nahor je to súvrstvie betliarske, smolnícke a hnilecké. Spodná časť betliarskeho súvrstvia je úlomkovitá a tvorí ju súbor čiernych laminovaných ílovito-prachovitých fylitov s lyditmi a karbonátmi. Smolnícke súvrstvie je zložené zo zelených fylitov, z flyšových piesčito-ílovitých súborov a zo sopečných diabasovo-keratofýrových hornín v tenších polohách. Hnilecká vrstva je zo sopečných hornín a tvorí ju v spodnej polohe pestrý vulkanický komplex. V jeho nadloží sa na severe územia volovskej skupiny nachádzajú prevažne bázické vulkanity, v strede a na juhu najmä kyslé vulkanity ryolitovej, dacitovej a andezitovej povahy. Nachádzame ho ako

nízko premenené horniny: kvarcity, fylity, grafitické bridlice, zlepenca, arkózy s polohami tufov a tufitov. Druhohtory vystupujú vo Volovských vrchoch v severogemerickom prahu (Galmus, Kojšovská hoľa). Predstavujú ich usadeniny druhohorného mora, z ktorého sa vyvrásnili koncom druhohôr alpskými horotvornými pochodami a spolu s prvohorným podložíom sa presunuli ako gemerský príkrov. V spodnej časti druhohorných súvrství sa nachádzajú červené a zelené ílovcovo-pieskovcové horniny, nad nimi svetlé vapence, najvyšším členom je mocné súvrstvie dolomitov. Na margecianskej tektonickej línii (Margecany-Spálený, vrch-Črmeľská dolina) na styku spomínaného gemerského (Volovske vrchy) a veporského (Čierna hora) príkrovu je rozmedzie týchto geomorfologických celkov. Na veporikum Čiernej hory je miestami nasunutý gemerský príkrov, čo nielen komplikuje stavbu pohoria, ale odráža sa aj v jeho rôznorodom horninovom zložení. Kryštálické jadro Čiernej hory pozostáva prevažne zo svorov, fylonitov, biotických a dvojsľudových pararúl. Významným členom sú granitoidy budujúce masív Bujanova. Druhohtorné horniny nachádzame ako obal jadra v ružínskej a hrabkavskej sérií. Z nich najdôležitejšie je 300 m mocné súvrstvie dolomitov, budujúcich Sopotnícke vrchy. Vápencovo-dolomitické horniny nachádzame na Sivci, Spálenom vrchu a Vysokom vrchu pod troskami karbónu a permu gemerského príkrovu. Zo severu hraničia s Hornádkou kotlinou, zo severovýchodu s Čiernou horou, z juhovýchodu ich ohraničuje Košická kotlina, z juhu Slovenský kras a Rožňavská kotlina, z juhozápadu Revúcka vrchovina, zo západu Stolické vrchy a zo severozápadu Spišsko-gemerský kras. Volovské vrchy sú významné výskytom nerastných surovín, hlavne ložísk rudných minerálov.

III.1.3. Klimatické pomery

Vyššie položené pohoria patria do chladnej klimatickej oblasti (C), kde priemerné júlové teploty vzduchu sú nižšie ako 16 °C, dolina Hnilca do mierne teplej klimatickej oblasti (M), s priemerným počtom letných dní za rok 50 a menej (s denným maximom teploty vzduchu vyšším alebo rovným 25°C), pričom júlový priemer teploty vzduchu je vyšší alebo rovný 16 °C. Mierne teplú klimatickú oblasť tvorí mierne teplý, vlhký dolinový, kotlinový okrsok M5 s chladnou až studenou zimou. Priemerné teploty v mesiaci január, ktorý je najchladnejším mesiacom, dosahujú -3°C. Najvyššie priemerné mesačné tepoty vzduchu sú v mesiaci júl, kedy sú teploty vyššie, alebo rovné 16°C. Letných dní je menej ako 50. Priemerný ročný počet letných dní (meteorologická stanica Švedlár) je 34, a mrazových dní je 161. Pre riešené územie nie je charakteristická dusná teplota. Zrážky sú ovplyvňované nadmorskou výškou územia. Priemerné ročné úhrny zrážok v riešenom území sú 600-800 mm. V ročnom chode je najvlhkejším mesiacom júl. Minimum zrážok pripadá na január, resp. február. Značná časť zrážok padá v tuhej forme. Priemerný počet dní so snehovou prikrývkou je 80 až 100 dní. Priemerná výška snehovej prikrývky za rok dosahuje 13,6 cm. V okolí toku Hnilca je priemerný počet dní s hmlou 60 – 85. Územie sa nachádza v oblasti s miernymi až priemernými inverznými plochami, v okolí toku Hnilca so silnými inverznými plochami. Priemerná rýchlosť vetra sa pohybuje v rozmedzí 0 – 2 m.s⁻¹, pri početnosti smerov vetra 10 – 20 %. Predmetná oblasť je charakterizovaná indexom bezvetria 16 % (Švedlár). V priebehu roka prevláda SJ prúdenie vzduchu, ktoré je aj najsilnejšie.

III.1.4. Pedologické pomery

Pôdne typy v území korenšponujú najmä s geologickým substrátom, na ktorom sa vytvorili. Vznik, vývoj a vlastnosti pôd sú podmienené spolupôsobením niekoľkých pôdotvorných činiteľov ako napr. reliéf, hydrogeologické pomery, klíma, rastlinstvo a iné. Prevládajúcimi pôdnymi typmi sú kambizeme. Rastlinstvo je v opisovanej oblasti pomerne pestré. Pôdna pokrývka pomerne jednotvárna, hnedé lesné pôdy, v najvyšších polohách sa pod ihličnatými porastmi vyvinuli ostrovy podzolov. brusnica obyčajná.

Súčasná krajinná štruktúra

Číslo	Druh pozemku	Plocha (m ²)
2	Orná pôda	2 919 106
3	Chmeľnice	0
4	Vinice	0
5	Záhrady	285 260
6	Ovocné sady	36 670
7	Lúky	899 925
8	Pasienky	0
10	Lesná pôda	27 198 661
11	Rybníky s chovom rýb (potoky)	295 354
12	Ostatné vodné plochy	0
13	Zastavané plochy – nádvorá	513 737
14	Ostatné plochy	1 594 765

III.1.5. Flóra a fauna

Flóra:

Na Slovensku má okres Gelnica, kam patrí aj obec Mníšek nad Hnilcom najväčšiu lesnatosť (74,6 %). Prevládajú smrek, miestami sa vyskytujú aj jedliny a bučiny. V najteplejších oblastiach na východe dubové lesy. Hojnými drevinami lesnatých dolín sú breza previsnutá, smrekovec opadavý, borovica lesná a lieska obyčajná. K charakteristickým porastom v dolinách patria aj rôzne typy jelšín. Zo vzácných rastlín sa vyskytuje horec jarný, ľalia cibul'konosná, jastrabík pomarančový, nátržník zlatý, jesienka obyčajná, lipnica molinerova. Rozšírený je deväťlist lekársky, kuklík potočný, kamzičník rakúsky, starček subalpínsky, horec luskáčovitý, ľubovník škvrnitý, kosatec sibírsky, rosička okruhlolistá. Charakteristickým prvkom tunajšej prírody sú svahové a vrcholové lúky. Takmer na celom území nechýbajú ani maliny a brusnica čučoriedková.

Podľa fytografického členenia Slovenska patrí riešené územie do oblasti západokarpatskej flóry (Carpaticum occidentale), odvodu predkarpatskej flóry (Praecarpaticum), okresu Slovenské Rudohorie. Z hľadiska genofondovo významných lokalít a ekologicky významných segmentov je územie okresu možné rozdeliť zhruba na dve časti – na severnú a južnú od rieky Hornád.

Podľa mapy potenciálnej prirodzenej vegetácie prevažujú bukové lesy a jedľovo-bukové lesy. Menej sú zastúpené podhorské bukové lesy a bukové

lesy v horských polohách s výskytom javorovo-lipových lesov v nižších polohách a jedľových a jedľovo-smrekových lesov. V okolí niektorých tokov sú zvyšky lužných lesov s jarnou flórou (napr. záružlie močiarna, hviezdica, hájna, čerkáč, netýkavka nedotklivá, karbinec). V okolí toku Hnilec prevládajú porasty jelšové. V dolinách sú zastúpené brezy, liesky a jelšiny, borovice. Typickým krajinným prvkom Volovských vrchov sú vrcholové a svahové lúky, v ktorých je zastúpená brusnica pravá, brusnica čučoriedková, ľalie, horce, margaréta biela, vres obyčajný a iné. Bohatá je aj kvetena lúk Volovských vrchov v dolinách a údolí rieky Hnilec. Najcennejšie sú lúky medzi Starou Vodou a Švedlárom s výskytom chráneného kosatca sibírskeho. Botanicky je ďalej hodnotné územie medzi Poráčom a Krompachmi – na Galmuse sú chránené lokality tisu obyčajného.

V areáli navrhovanej činnosti nebol sledovaný, alebo zaznamenaný trvalý výskyt chránených, vzácnych a ohrozených druhov rastlín ani živočíchov.

Fauna:

Zoologického hľadiska sa v katastrálnom území obce Mníšek nad Hnilcom vyskytujú tieto rozhodujúce typy spoločenstiev a živočíchov:

1. Synatropné spoločenstvá zastavaného územia.

- predstavujú pozmenené, málo stabilné spoločenstvá s typickými synatropnými druhmi. Charakteristickými druhmi tohto spoločenstva sú: lastovička obyčajná (*Hirundo rustica*), vrabec domový (*Passer domesticus*), vrabec poľný (*Passer montanus*), myš domová, potkan obyčajný. V blízkom okolí tchor obyčajný, kuny, lasice a ďalšie druhy.

2. Spoločenstvá alúvií vodných tokov

- predstavujú významné, ale vplyvom osídlenia čiastočne pozmenené a narušené spoločenstvá. Napriek tomu sú súčasťou vodných biokoridorov. Charakteristickými druhmi týchto spoločenstiev sú trasochvost horský (*Motacilla cinerea*), vodnár obyčajný (*Cinclus cinclus*), užovka obyčajná (*Natrix natrix*).

3. Lesné a lúčne spoločenstvá svahov dolín

- Predstavujú stabilnejšie ekosystémy s charakterom výrazne prechodových (ekotonálnych) spoločenstiev – so zvýšenou druhovou diverzitou (rôznorodosťou) živočíchov. Charakteristickými druhmi týchto spoločenstiev sú strakoš obyčajný (*Lanius collurio*), chrapkáč poľný (*Crex crex*), červienka obyčajná (*Erithacus rubecula*), myšiak hôrny, salamandra škvrnitá, ropucha obyčajná, hraboč poľný, užovka hladká a iné.

4. Spoločenstvá hrebeňových častí lesných komplexov

- Patria medzi najstabilnejšie ekosystémy s typickou zoocenózou komplexu lesných porastov. Majú rozhodujúci význam pre funkčnosť systému biocentier a biokoridorov terestrických (suchozemských) organizmov. Charakteristickými druhmi sú sýkorka uhliarka (*Parus ater*), králik zlatohlavý (*Regulus regulus*), jeleň občajný (*Cervus elaphus*). Z vrcholových predátorov tu žije medveď hnedý (*Ursus arctos*), vlk obyčajný (*Canis lupus*), ktorý sa v poslednom období premnožil.

Katastrálne územie obce Mníšek nad Hnilcom podľa hodnoty KES (12,7) patrí k ekologicky stabilným.

III.1.6 Chránené územia prírody

CHRANENÉ ÚZEMIA:

- Evidované výhradné ložiská: 408 – Mníšek nad Hnilcom I. (druh nerastu: kremeň), 668 – Mníšek nad Hnilcom (druh nerastu: polymetalické rudy).
- Evidované staré bánske diela.
- Chránené vtáčie územie Volovské vrchy SKCHVU 036 zasahujúce celé územie k.ú. obce Mníšek nad Hnilcom mimo zastavaného územia obce.
- Ochranné lesy – rozptýlene sa nachádzajú po celom k.ú. obce.
- Nadregionálny biokoridor NB/7 prechádza západnou časťou katastra.
- Regionálny biokoridor – alúvium rieky Hnilec prechádza južnou a strednou časťou katastra.
- Navrhované regionálne biokoridory – vrcholové polohy hornatiny až vysočiny (v severnej časti katastra) a alúvium Smolníckeho potoka (v južnej časti katastra).
- Mieste biokoridory – alúviá miestnych potokov a hrebeňové časti miestnych vyvýšení napájajúcich sa na nadregionálne a regionálne biokoridory.
- Mieste biocentrá – prameniská potokov, genofondovo významné plochy z hľadiska lesohospodárskeho ako aj všetky lemy lesov.

III.2. Krajina, krajinný obraz, stabilita, ochrana, scenéria

III.2.1 Štruktúra krajiny, krajinný obraz a scenérie

Svojej polohe vďaka obec Mníšek nad Hnilcom za krásnu prírodnú scenériu obklopujúcu samotnú obec. V diaľkových pohľadoch sa u príjazdovej cesty z Gelnice uplatňuje ako dominanta obce evanjelický kostol s prírodnou scenériou Ostrého vrchu v pozadí, ako aj katolícky kostol v priestore námestia s verejnými stavbami – radnicou a požiarňou zbrojnicou. Návštevníka zaujme aj cenný vidlicový pôdorysný tvar historického jadra obce. Katastrálne územie obce Mníšek nad Hnilcom je vo veľkej miere zalesnené, takže pôsobí pozitívnym dojmom. Šťastí je tento dobrý dojem narušený nedostatočnou starostlivosťou o okolie ciest a trvalé trávnaté porasty, ktoré sú zasiahnuté vodnou a pôdnou eróziou, čo má za následok zaplavovanie nižšie položených území (tieto porasty boli v minulosti ochudobnené o pôvodné remízky – nelesné drevinové a kríkové porasty, ktoré mali vododržnú funkciu a následkom čoho došlo k pôdnej a vodnej erózii územia. Zaplavovanie nižšie položených území je spôsobené aj nevhodným využívaním lokalít určených ako trvalý trávny porast na orbu, v niektorých lokalitách sa orba dokonca realizuje kolmo na vrstevnice, čím dochádza k urýchleniu odtoku vody, ale aj pôdy z územia a k zvýšenej vodnej erózii.

III.2.2. Územný systém ekologickej stability

Z regionálneho územného systému ekologickej stability vypracovaného v januári 1994 (Ekoladn Prešov) vyplýva, že Hnilec je regionálnym biokoridorom (brehové porasty sú vhodným biotopom pre mnohé druhy živočíchov) a severnou časťou katastra prechádza navrhovaný biokoridor regionálneho významu (vrcholové časti pohoria). V zmysle regionálneho územného systému ekologickej stability ekologicky významné celky a oblasti majú priaznivý vplyv na dosiahnutie celoplošného systému ekologickej stability a predstavujú oblasti biocentier, biokoridorov a interakčných prvkov na úrovni nižšej – miestnej

III.3. Obyvateľstvo, jeho aktivita, infraštruktúra, kultúrno-historické hodnoty územia

III.3.1. Počet a štruktúra obyvateľstva

STAV OBYVATEĽSTVA 1. JANUÁR 2015

Trvale bývajúce obyvateľstvo

Trvale bývajúce obyvateľstvo spolu	1771
Muži:	873
Ženy:	898
Podiel žien z trvale bývajúceho obyvateľstva v %	50,59
Veková štruktúra obyvateľstva	
Podiel z trvale bývajúceho obyvateľstva vo veku	
predproduktívnom - muži (0 - 14)	206
predproduktívnom - ženy (0 - 14)	194
produktívnom - muži (15 - 61)	570
produktívnom - ženy (15 - 61)	569
poproduktívnom - muži (62 a viac)	97
poproduktívnom - ženy (62 a viac)	135

SČÍTANIE OBYVATEĽOV, DOMOV A BYTOV 26. MÁJ 2001

Trvale bývajúce obyvateľstvo

Trvale bývajúce obyvateľstvo spolu	1691
Muži:	819
Ženy:	872
Podiel žien z trvale bývajúceho obyvateľstva v %	51,6
Ekonomicky aktívne osoby spolu (bez pracujúcich dôchodcov)	743
Muži	395
Ženy	348
Podiel ekonomicky aktívnych osôb z trvale bývajúceho obyvateľstva v %	43,9
Veková štruktúra obyvateľstva	
Podiel z trvale bývajúceho obyvateľstva vo veku	
predproduktívnom (0 - 14)	425
produktívnom - muži (15 - 59)	508
produktívnom - ženy (15 - 54)	469
poproduktívnom - muži (60 a viac)	104

poproduktívnom - ženy (55 a viac)	182
nezistenom	3
Podiel z trvale bývajúceho obyvateľstva vo veku (v %)	
predproduktívnom	25,1
produktívnom	57,8
poproduktívnom	16,9
Národnostné zloženie obyvateľstva	
Trvale bývajúce obyvateľstvo spolu	1691
v tom národnosť:	
slovenská	1399
rómska	148
česká	5
nemecká	130
nezistená	9
Náboženské vyznanie obyvateľstva - cirkev	
Rímskokatolícka	1153
Evanjelická augsburského vyznania	316
Gréckokatolícka	47
Pravoslávna	2
Iné a nezistené	42
Bez vyznania	131
Domový a bytový fond	
Domy spolu (vrátane ubytovacích zariadení bez bytu)	478
Trvale obývané domy	385
z toho rodinné	372
Neobývané domy	93
Byty spolu	511
Trvale obývané byty	416
z toho v rodinných domoch	376
Neobývané byty	92
Úroveň bývania	
Priemerný počet na 1 trvale obývaný byt	
trvale bývajúcich osôb	3,83
m ² obytnej plochy	60,90
obytných miestností	3,43
Priemerný počet m ² obytnej plochy na osobu	15,9

III.3.2. Aktivity obyvateľstva

V obci Mníšek nad Hnilcom sa nachádzajú nasledujúce spolky a združenia:

Karpatsko – nemecký spolok

V roku 1990 pár nadšencov pod vedením p. Eriky Königovej založilo miestnu skupinu KNS, ktorej úlohou bolo pozdvihnutie tradícií materinského jazyka a kultúry karpatských Nemcov. Založenie spolku nebolo niektorými ľuďmi správne pochopené a jeho činnosť bola prijímaná s rozpakmi. Postupne si však získal dôveru a výraznou aktivitou potvrdil svoju životaschopnosť. Na začiatku patrili medzi hlavné aktivity spolku návrat k materinskému jazyku formou jazykových kurzov a založenie spevokolu. Nezabudnuteľná atmosféra panovala pri obnovení kríža na *Špicnbergu*, v spolupráci s Obecným úradom, aj pri postavení kríža obetiam vojny v spolupráci s krajanmi. Spolku sa podarilo za pomoci nemeckej vlády zachrániť chátrajúci dom v strede obce. Po rekonštrukcii slúži ako Dom stretnutia regiónu Dolný Spiš. V interiéri sa nachádza sála, knižnica a ďalšie miestnosti, slúžiace na iné účely. Neskôr bol k domu pribudovaný byt domovníka a v roku 2001 bolo dokončené športové ihrisko.

Vďaka krajanom z Nemecka sa nadviazala spolupráca s Küffhäuser-kamaradschaft, ktorí obec každoročne navštevujú. Spolok organizuje pravidelné výstupy ku krížu, deň matiek, deň detí, mikulášske a vianočné posedenia a mnohé iné akcie, na ktorých vystupuje spevokol pod vedením p. Jána Königa. Miestna skupina patrí k najväčším organizáciám v rámci regiónu Dolný Spiš.

Pohrebné podporné združenie

Dňa 11. marca 1928 bolo v Betliari založené Pohrebné podporné združenie. Cieľom združenia bolo vzájomné podporovanie sa členov v prípade úmrtia a zabezpečenie slušného pohrebu zosnulého. V Mníšku si 1. augusta 1934 založilo miestnu pobočku štrnásť občanov. Predsedom sa stal Johann Bakay, tajomníkom Josef Witkovský a pokladníkom Anton Kluknavský. Výbor sa na prvej schôdzi uzniesol, že novoprijatý člen je povinná zaplatiť zápisné vo výške 6 korún, za legitimáciu 1 korunu a mesačný príspevok 3 koruny. Spolok pretrval do dnešných dní, jeho zástupcovia vzdávajú svojim členom pri pohrebe poslednú úctu sklonenou zástavou.

Dobrovoľný hasičský zbor

Časté požiare podnietili vytvorenie dobrovoľného hasičského zboru, ktorý v Mníšku vznikol 19. mája 1878. Za predsedu bol zvolený Jakob Schneider. Členmi sa stali Ján Barányi, Johann Blascho, Adolf Brosz, Karl Buchala, Samuel Dirner, Jozef Gajda, Ludwig Geduldig, Karl Keil, Ludwig Müller, Anton Payer, Jakob Polák, Ludwig Scholz a Jakob Wenzel. Cvičili každú nedeľu ráno od piatej hodiny, v zimných mesiacoch každú druhú nedeľu od druhej hodiny popoludní. V roku 1880 sa do spolku prihlásili ďalší občania: J. Alcnauer, A. Friedrich, M. Grosz, A. Grusz, S. Heuer, M. Macorig, J. Schneider, L. Schneider A M. Schneider. Dňa 18. septembra vypukol požiar na Concordii, ktorý členovia zboru uhasili a za obetavosť dostali od majiteľa 70 zlatých. V ďalších rokoch činnosť prerušil iba počas I. svetovej vojny a bol obnovený až v roku 1921 zvolením nového vedenia. Veliteľom sa stal August Korach,

zástupcom J. Wenzel, veliteľom družstva L. Müller. Členmi výboru sa stali: obecný starosta Arpád Witchen a notár Kornel Stolz. Dňa 18. novembra 1922 dostal zbor zástavu s nápisom „Gott zur Ehr, den Nächsten zur Wehr“ (Na česť Bohu a blížnemu na obranu). Dňa 5. júla 1934 zakúpila obec motorovú striekačku za 44 500 korún. V roku 1944 bolo zakúpené staršie auto, ktoré slúžilo aj ako sanitka. Dňa 13. mája 1945 činnosť zboru obnovili L. Abramovský a R. Trebuna. V roku 1949 bol do funkcie veliteľa zvolený L. Müller, ktorý túto funkciu zastával do roku 1971. V roku 1976 bolo zboru pridelené hasičské auto CAS-16 a v roku 2010 Iveco Magirus TSF-W. Súčasným veliteľom zboru je p. Ondrej Tóth.

III.3.3. Infraštruktúra

Železničná doprava

V severnej polohe obce Mníšek nad Hnilcom vedie železničná trať č.173 v smere Margecany - Červená Skala, s pokračovaním traťou č.172 do smeru Brezno. Traťový úsek Margecany - Červená Skala je využívaný na osobnú a na nákladnú železničnú dopravu (dovoz uhlia a koksu a odvoz dreva).

Trať je jednokoľajová a neelektrifikovaná. Na spomenutej železničnej trati je umiestnená v zastavanom území obce Mníšek nad Hnilcom železničná stanica, kde zastavuje 22 vlakov určených na osobnú železničnú dopravu v oboch smeroch za priemerný pracovný deň a rýchlikový spoj Horehronec.

Cestná doprava

V centre zastavaného územia obce Mníšek nad Hnilcom sa v súčasnosti s úrovňovou stykovou križovatkou križujú cesty II. triedy:

II/546 so smerom Margecany – Gelnica - Mníšek nad Hnilcom - Nálepko smer Spišská Nová ves.

II/549 Mníšek nad Hnilcom - Smolník a rekonštrukciu na kategóriu C 9,5/60 s preriešením horského priechodu Uhorná - Pačanský vrch - Krásnohorské Podhradie. Cesty v súčasnosti vedú centrom zastavaného územia obce.

III.3.4. Kultúrno - historické hodnoty územia

Mníšek nad Hnilcom je hromadnou cestnou dedinou, ktorej ťažiskový priestor tvorí historické jadro obce s urbanisticky najcennejším priestorom námestia s verejnými stavbami (radnica, bývalá škola, požiarna zbrojnica, evanjelický a. v. kostol). Ďalším z urbanistického hľadiska historicky cenným priestorom je priestor okolo katolíckeho kostola. Tento kostol tvorí spolu s prírodnou scenériou Ostrého vrchu v pozadí hodnotnú historickú dominantu obce, ktorú je potrebné chrániť.

III.4. Súčasný stav kvality životného prostredia vrátane zdravia

Súčasný stav životného prostredia v obci Mníšek nad Hnilcom je výsledkom antropogénnej činnosti v danom území a jeho širšom okolí, ktorá zasiahla do všetkých zložiek životného prostredia.

IV. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O PREDPOKLADANÝCH VPLYVOCH NAVRHOVANEJ ČINNOSTI NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA A O MOŽNOSTIACH OPATRENÍ NA ICH ZMIERNENIE

IV.1. Požiadavky na vstupy – záber pôdy, surovinové a energetické zdroje, dopravná infraštruktúra, nároky na pracovné sily

IV.1.1. Záber pôdy

K záberu lesného pôdneho fondu nedôjde.

K dočasnému záberu pôdy intravilánu obce dôjde v súvislosti s výstavbou ochrannej hrádze a mobilného hradenia a s výstavbou odberného objektu na toku Hnilec.

IV.1.2. Spotreba vody

Navrhovaná činnosť nevyžaduje žiadne zvýšenie potreby pitnej vody. Úžitková voda za obmedzí na zámesovú vodu do betónu pri výstavbe.

IV.1.3. Požiadavky na energie

- Požiadavky na plyn - nie sú žiadne.

- Ovládanie šupátiek na odbernom objekte predpokladáme manuálne a z toho dôvodu ani spotreba elektrickej energie sa nepredpokladá.

IV.1.4. Výrub stromov

Navrhovaná činnosť vyžaduje výrub stromov pri vyčistení koryta toku Hnilec. Jedná sa o prestarlé stromy v koryte toku, ktoré negatívne vplyvajú na prietokový profil toku a pri padnutí do koryta ohrozujú bezpečnosť.

IV.1.5. Dopravná infraštruktúra

Navrhovaná výstavba bude využívať existujúce cesty. Nároky na ďalšiu výstavbu ciest sa nepredpokladajú (nie sú potrebné). Obec má železničnú stanicu s možnosťou nakladania a vykladania tovarov a surovín.

IV.1.6. Pracovné sily

Po výstavbe bezpečnostných opatrení je potrebné zabezpečiť pracovníkov iba v prípade povodne na včasnú inštaláciu mobilného hradenia. Predpokladáme dvoch pracovníkov počas povodňovej aktivity.

IV.2. Údaje o výstupoch (napr. zdroje znečistenia ovzdušia, odpadové vody, zdroje hluku, vibrácií, žiarenia, tepla a zápachu, iné očakávané vplyvy, napríklad vyvolané investície)

IV.2.1. Znečistenie ovzdušia

Počas výstavby dôjde k prechodnému zvýšeniu prašnosti a hlučnosti. Vplyvom pohybu áut a mechanizmov výfukové plyny prispievajú k znečisteniu ovzdušia.

IV.2.2. Stav počas výstavby a prevádzky diela

Realizácia stavby si vyžaduje prácu stavebných mechanizmov - a to náhradných automobilov, strojov na zemné práce, strojov zdvíhacích a malej mechanizácie.

To je spojené s prechodným zvýšeným znečistením ovzdušia, prašnosťou a výfukovými plynmi, zvýšená hlučnosť počas výstavby.

Z toho dôvodu sa vyžaduje dobrý technický stav využívaných mechanizmov. Možné havárie však vylúčiť nemôžeme ako sú:

- havarijný únik olejov, únik pohonných hmôt pri manipulácií a pod.

Zhotoviteľ je povinný takým haváriám predchádzať a v prípade, že k nim dôjde na mieste ich sanovať. Opravy strojov na stavbe nepredpokladáme. Znefunkčnené stroje budú zo stavby premiestnené do opravárenských dielni.

IV.2.3. Odpadové vody

Odpadové vody nebudú prevádzkou produkované a tiež iné odpady nebudú produkované.

IV.3. Údaje o predpokladaných priamych a nepriamych vplyvoch na životné prostredie

V dotknutom území po realizácii výstavby sa dosiahne potrebný stupeň ochrany pred veľkými vodami s náležitou istotou ich neškodného odvedenia pri zachovaní požadovaného stupňa ochrany.

IV.3.1. Vplyv na krajinu

Navrhovaná stavba vytvára ochranu pred povodňami v dotknutom území.

Zmena vplyvu na krajinu, horninové prostredie, faunu a flóru a ich biotopy voči terajšiemu stavu realizáciou stavby nenastane, keďže koryto rieky Hnilec sa výrazne nezmení, dôjde k jeho vyčisteniu, čo bude pozitívne vplývať na prietokový profil toku Hnilec.

IV.3.2. Vplyv na vodné pomery

Navrhovaná stavba neovplyvní negatívne vodné pomery. Tým, že sa pristúpi k prečisteniu koryta rieky Hnilec a vybuduje sa zemná ochranná hrádza sa pomery iba zlepšia.

IV.3.3. Vplyv na existujúce stavby

Dotyk vody s ochrannými hrádzami nemá negatívny vplyv na žiadne existujúce stavby. Vzhľadom na to, že povodeň na toku Hnilec prichádza náhle a trvá krátko, nebude mať negatívny vplyv ani dotyk vody na teleso železničnej trate.

IV.4. Hodnotenie zdravotných rizík

Pri realizácii prác dôjde k nasledovným rizikám:

- riziko z neopatrnosti pri pohybe pracovníkov,
- riziko pri premiestňovaní bremien,
- riziko úrazu elektrickým prúdom,

- riziko pri montáži, zváraní a pod.,
- riziko pri práci zemných strojov,
- riziko pri pohybe áut a mechanizmov na stavbe,
- riziko úrazu pri premiestňovaní bremien a sypkých materiálov.

Práce budú realizované v otvorenom teréne, čo znamená možnosť ochorenia pracovníkov v prípade nepriaznivého počasia.

Po realizácii zámeru výstavby žiadne zdravotné rizika v prostredí nenastanú, naopak zvýši sa zdravotná kvalita prostredia počas povodní voči súčasnému stavu.

IV.5. Údaje o predpokladaných územných vplyvoch navrhovanej činnosti na chránené územia, životné prostredie vrátane zdravia a o možnostiach opatrení na ich zmiernenie

Predmetom činnosti je organizovaná ochrana obcí pred veľkou vodou za povodní.

Na pravej strane Hnilca nedôjde ku žiadnym negatívam. Naopak negatíva, ktoré sa prejavujú za súčasného stavu pominú.

Vody z chráneného územia budú odvedené do toku hrádzovými výpusťami, ktoré budú opatrené spätnou klapkou.

IV.6. Posúdenie očakávaných vplyvov z hľadiska ich významnosti a časového pôsobenia

Predpokladáme realizáciu stavby ako celok bez výrazných časových prerušení.

Vplyvy plynúce počas realizácie stavby s jej ukončením pominú.

IV.7. Predpokladané vplyvy presahujúce štátne hranice

Vplyvy, ktoré nastanú v priebehu výstavby a prevádzky nie sú takého charakteru, aby presiahli štátne hranice.

Všetky budú na území SR.

IV.8. Vyvolané súvislosti, ktoré môžu spôsobiť vplyvy s prihliadnutím na súčasný stav životného prostredia v dotknutom území (so zreteľom na druh, formu a stupeň existujúcej ochrany prírody, prírodných zdrojov, kultúrnych pamiatok)

Žiadne negatívne súvislosti nenastanú.

Navrhovaná výstavba a následná činnosť nie je v rozpore s územnoplánovacou dokumentáciou dotknutej obce Mníšek nad Hnilcom, ale ju plnohodnotne rešpektuje a dopĺňa.

IV.9. Ďalšie možné rizika spojené s realizáciou navrhovanej činnosti

Ak vylúčime možné zlyhanie ľudského faktoru, nepredpokladáme vznik žiadnych ďalších rizík.

IV.10. Opatrenia na zmiernenie nepriaznivých vplyvov jednotlivých variantov navrhovanej činnosti na životné prostredie

Pri realizácii prác sa predpokladá využitie mechanizácie, ktorá pre dané práce je k dispozícii. Všetky stroje majú byť v dokonalom technickom stave.

Pracovníci musia byť pravidelne školení a obsluhu strojov môžu zabezpečovať iba pracovníci s príslušným certifikátom.

IV.11. Posúdenie očakávaného vývoja územia ak by sa navrhovaná činnosť nerealizovala

Ak navrhovaná činnosť nebude zrealizovaná bude dochádzať k vybreženiu rieky Hnilec počas povodne a tým k obmedzeniu jej rozvoja.

IV. 12. Posúdenie súladu navrhovanej činnosti s platnou územnoplánovacou dokumentáciou

Navrhovaná činnosť je v plnom súlade s územno plánovacou dokumentáciou obce a vytvára predpoklad pre jej realizáciu (územné plány obce).

V. POROVNANIE VARIANTOV NAVRHOVANEJ ČINNOSTÍ A NÁVRH OPTIMALNÉHO VARIANTU

Tvorba kritérií a určenie ich dôležitosti na výber optimálneho variantu.

Hlavným kritériom je potreba ochrany územia pred povodňami. Jeho naplnením bude možnosť plného využitia územia, ktoré doteraz je povodňami znehodnocované.

variant „0“ - Nulový variant je z hľadiska ekonomického, tak aj z hľadiska stability životného prostredia obce nevyhovujúci.

Ochrana proti povodňam dotknutej obce je nedostatočná.

Nie je splnené ustanovenie STN 75 2102 - Úprava riek a potokov čl. 5.3. - ochrana súvislej zástavby na Q_{100} .

Nie sú naplnené požiadavky územných plánov - zabezpečenie ochrany na Q_{100} - ročnú vodu.

Dopad na obyvateľstvo - negatívny.

Dopad na pôdu zatopených plôch - negatívny.

variant „I“ - Realizáciou navrhovanej stavby v obci Mníšek nad Hnilcom - bude zabezpečené:

Ochrana obce bude v súlade s požiadavkou STN 75 2102 čl. 5.3

Chránené územie sa stane plnohodnotným, schopným všestranného rozvoja, bez stresových situácií počas povodní.

Kritéria pre výber variantu - jediným kritériom je zlepšenie podmienok pre rozvoj dotknutého územia.

Toto zlepšenie naplní realizácia navrhovanej stavby – variant I.

